

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

**Ministerie van Sociale Zaken
en Werkgelegenheid**
Postbus 90801
2509 LV Den Haag
Anna van Hannoverstraat 4
T 070 333 44 44
F 070 333 40 33
www.szw.nl

Onze referentie
R&P/RSA/2010/115

Datum 18 januari 2010

Betreft Nader rapport inzake voorstel van wet

Blijkens de mededeling van de Directeur van Uw Kabinet van 30 oktober 2009, nr. 09.002952, machtigde Uwe Majesteit de Raad van State zijn advies inzake het bovenvermelde voorstel van wet rechtstreeks aan mij te doen toekomen. Dit advies, gedateerd 23 december, nr. W12.09.0428/III, bied ik U hierbij aan.

1. Doelstelling en noodzaak van het voorstel
- b. Noodzaak

Naar aanleiding van het advies van de Raad is de noodzaak van het wetsvoorstel in de memorie van toelichting nader toegelicht.

Het kabinet acht het wetsvoorstel noodzakelijk om de hierna genoemde redenen. Uit het onderzoek 'Schulden? De gemeente helpt' blijkt dat het niveau van de gemeentelijke schuldhulpverlening op dit moment te laag is. Het is door middel van dit wetsvoorstel mogelijk een aantal problemen waarmee de gemeentelijke schuldhulpverlening op dit moment kampt op te lossen. Door middel van dit wetsvoorstel wordt een bodem in de gemeentelijke schuldhulpverlening gelegd. Dit zal ertoe leiden dat alle gemeenten op het door dit wetsvoorstel beoogde niveau zullen moeten gaan functioneren. Een deel van de gemeenten zal een inhaalslag moeten gaan maken. Overigens blijkt dat een aantal gemeenten al (bijna) op het beoogde niveau functioneert.

Een effectievere schuldhulpverlening, die in meer gevallen tot een voor schuldenaren en schuldeisers aanvaardbare oplossing komt, zal er naar het oordeel van het kabinet toe leiden dat deze groepen meer vertrouwen krijgen in de gemeentelijke schuldhulpverlening.

Naar aanleiding van een opmerking van de Raad is in de memorie van toelichting ingegaan op de verantwoordelijkheden van andere actoren dan de gemeenten op het terrein van de schuldhulpverlening. Ook is aandacht besteed aan de grenzen van de rol van de gemeenten.

2. De taak van gemeenten op het terrein van de schuldhulpverlening
- a. Omschrijving en afbakening taak
- 1 Begrip verantwoordelijkheid

Naar aanleiding van het advies van de Raad is het wetsvoorstel in die zin aangepast dat voorop wordt gesteld dat de gemeenteraad een plan vaststelt over de integrale schuldhulpverlening aan haar inwoners. Vervolgens is het college verantwoordelijk voor de uitvoering van dat plan. In het opschrift van artikel 3 (nieuw) is "taak gemeente" veranderd in: verantwoordelijkheid college. Het begrip 'verantwoordelijkheid' impliceert de verplichting om schuldhulp te verlenen binnen de kaders van het plan maar houdt geen aanspraak op schuldhulpverlening in van hen die daarbij een belang hebben.

a.2 Afbakening integrale schuldhulpverlening

Naar aanleiding van deze opmerking van de Raad is in de memorie van toelichting opgenomen dat een onderdeel van de integrale schuldhulpverlening ook het verlenen van nazorg is op zowel individueel - als op collectief niveau. Tevens is in het wetsvoorstel in de definitie van schuldhulpverlening opgenomen dat deze mede de nazorg omvat.

Datum

Onze referentie
R&P/RSA/2010/115

a.3 Afbakening groep schuldenaren

Het advies van de Raad op dit punt is opgevolgd door de memorie van toelichting aan te passen in de door de Raad voorgestelde zin.

b. Regierol gemeenten

Naar aanleiding van het advies van de Raad is de memorie van toelichting aangepast. In de memorie van toelichting is niet meer opgenomen dat de gemeenten de regierol bij de integrale schuldhulpverlening hebben, maar is opgenomen dat de regering het wenselijk vindt dat de gemeenten deze regierol op zich nemen.

c. Vaststelling plan

c.1 Omschrijving plan

Het advies van de Raad om artikel 3, vierde lid, te schrappen is niet opgevolgd. De onderwerpen waarvan in (nu) artikel 2, vierde lid, is geregeld dat zij onderdeel moeten uitmaken van het door de gemeenteraad vast te stellen plan zijn essentieel voor het leggen van de beoogde bodem in de gemeentelijke schuldhulpverlening.

c.2 Financiële gevolgen planverplichting

In vervolg op dit advies van de Raad is in het hoofdstuk van de memorie van toelichting dat handelt over de financiële gevolgen voor de gemeenten aandacht besteed aan artikel 110, vijfde lid, van de Gemeentewet. De conclusie van de regering is dat er geen reden is om de gemeenten financieel te compenseren.

3. Financiële gevolgen voor de gemeenten

a. Overleg over financiële gevolgen

Vanwege de wens van zowel de regering als de Tweede Kamer der Staten-Generaal om het wetsvoorstel gemeentelijke schuldhulpverlening op korte termijn in te dienen bij de Staten-Generaal is besloten om, ondanks dat op dat moment nog geen definitief inzicht bestond in de financiële gevolgen van het wetsvoorstel voor de gemeenten, het wetsvoorstel al wel voor advies voor de te leggen aan de Raad van State. Zodra de financiële gevolgen voor de gemeenten duidelijk waren zijn deze ter kennis van de Raad gebracht, zodat deze betrokken konden worden bij de advisering door de Raad.

b. Onderbouwing financiële gevolgen

In vervolg op het advies van de Raad is in de memorie van toelichting nader ingegaan op de verhouding tussen het standpunt dat gemeenten over voldoende middelen beschikken om de geringe kostenstijging als gevolg van dit wetsvoorstel te financieren en het beschikbaar stellen van extra middelen in de periode 2009 tot en met 2011 en het feit dat aan gemeenten extra taken worden opgelegd.

4. Rechtsbescherming

In de memorie van toelichting is thans aangegeven dat tegen een beslissing van het college inhoudende een aanbod tot schuldhulpverlening of weigering van

schuldhulpverlening bezwaar en beroep openstaat op grond van de Algemene wet bestuursrecht.

5. Informatievoorziening

De adviezen van de Raad voor herformulering van het artikel zijn in die zin overgenomen, dat het artikel nu op dezelfde wijze is geformuleerd als in de andere wetten op het terrein van Sociale Zaken en Werkgelegenheid die door de colleges worden uitgevoerd, zoals de Wet werk en bijstand en de Wet sociale werkvoorziening. Uitgangspunt in alle wetgeving op het terrein van sociale zekerheid is, dat het verstrekken van informatie aan de minister kosteloos plaats vindt. Voor het overige rekening is gehouden met het kader dat artikel 119 van de Gemeentewet biedt. De regeling in dit wetsvoorstel impliceert, dat hier gekozen is voor de benadering in dit artikel 119 om bij wet en niet bij algemene maatregel van bestuur de systematische informatievoorziening aan de minister te regelen en daarnaast bij ministeriële regeling nadere regels te stellen voor de uitvoering van de informatievoorziening.

Datum

Onze referentie
R&P/RSA/2010/115

6. Inwerkingstredingsdatum

In het wetsvoorstel is nu geregeld dat het college van B en W verantwoordelijk is voor de uitvoering van het plan. De verantwoordelijkheid van het college van B en W begint daarmee ook vanaf het moment dat er een plan is. Daardoor kan het gehele wetsvoorstel gelijktijdig in werking treden.

7. Ondertekening

De algemene maatregel van bestuur houdende regels inzake een tijdelijke specifieke uitkering schuldhulpverlening is uitsluitend gebaseerd op artikel 17, derde lid, van de Financiële-verhoudingswet. Het betreft een tijdelijke specifieke uitkering, waarvoor de regeling bij of krachtens een (specifieke) wet ontbreekt. Om die reden is bij die algemene maatregel van bestuur er voor gekozen de medebetrokkenheid van de Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties in de voordracht tot uitdrukking te laten komen. Er is overigens geen sprake van medeondertekening. Dit wetsvoorstel voorziet in regeling van een taak, die op het beleidsterrein van Sociale Zaken en Werkgelegenheid ligt. Voor het opdragen bij wet van deze taak is het niet noodzakelijk, dat de medebetrokkenheid van de Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties in de memorie van toelichting of door medeondertekening tot uitdrukking wordt gebracht.

8. Advisering

Over de inhoud van het wetsvoorstel is in de conceptfase op ambtelijk niveau overleg gevoerd met o.a. de VNG. Aspecten van het wetsvoorstel zijn ook in bestuurlijk overleg met de VNG aan de orde geweest. Daarnaast is het wetsvoorstel ook voor advies voorgelegd aan het uitvoeringspanel gemeenten. Het kabinet is van mening daarmee gehandeld te hebben in de geest van de 'Checklist voor rijksregelgeving en beleid' van de Code.

9. Redactionele kanttekeningen

Naar aanleiding van de redactionele kanttekeningen is het wetsvoorstel op een aantal punten aangepast. De volgende redactionele kanttekeningen zijn evenwel niet overgenomen.

De opschriften bij de artikelen zijn niet geschrapt omdat opschriften de toegankelijkheid van het wetsvoorstel ten goede komen.

De opsomming in artikel 1 wordt niet van een letter voorzien, omdat een opsomming in een begripsbepaling bij voorkeur in een alfabetische volgorde zonder opsommingstekens wordt geplaatst (Ar. 100, tweede lid).

In artikel 4, tweede lid, is niet het beginpunt van de wachttijd opgenomen omdat dit redelijkerwijs al voldoende uit artikel 4 blijkt.

In artikel 6 is de zinsnede "voor de uitvoering van deze wet" niet gewijzigd in: voor de op hem van toepassing zijnde schuldhulpverlening. De zinsnede "voor de uitvoering van deze wet" is ruimer dan de zinsnede "voor de op hem van toepassing zijnde schuldhulpverlening" en maakt het bijvoorbeeld ook mogelijk om de verzoeker te verplichten zijn medewerking te verlenen aan het verstrekken van gegevens indien het niet gaat om de op hem van toepassing zijnde schuldhulpverlening. Daarbij wordt aangesloten bij de gegevensverstrekking door andere bestuursorganen en instanties, waarop artikel 7 betrekking heeft. Dit artikel is overigens geherformuleerd, omdat het van overeenkomstige toepassing verklaren van de bepalingen van de Wet werk en bijstand niet sluitend is voor de gegevensuitwisseling voor de uitvoering van de gemeentelijke schuldhulpverlening.

Datum

Onze referentie
R&P/RSA/2010/115

De passages over beleidsregels en het hanteren van de recofa-methode en de andere door de raad genoemde onderwerpen zijn in toelichting gehandhaafd. Over de inhoud van het wetsvoorstel heeft namelijk op hoofdlijnen overleg met de Tweede Kamer der Staten-Generaal plaatsgevonden. In vervolg op dit overleg heeft de regering besloten in de memorie van toelichting een aantal beleidsuitgangspunten op te nemen die strikt genomen niet uit de wettekst voortvloeien. Daarbij is geen sprake van het stellen van nadere regels in de memorie van toelichting, zoals de Raad stelt, waarbij de beleidsvrijheid van gemeenten zou worden aangetast. Het gaat hierbij om opvattingen, die een toelichting geven op een wenselijke invulling van de schuldhulpverlening.

Tevens is het wetsvoorstel op een aantal punten geactualiseerd en aangevuld.

Ik moge U verzoeken het hierbij gevoegde gewijzigde voorstel van wet en de gewijzigde memorie van toelichting aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal te zenden.

De Staatssecretaris van Sociale Zaken
en Werkgelegenheid,

Jetta Klijnsma